

Učenie posilňovaním: hierarchia v rozhodovaní alebo vo funkčnej aproximácii?

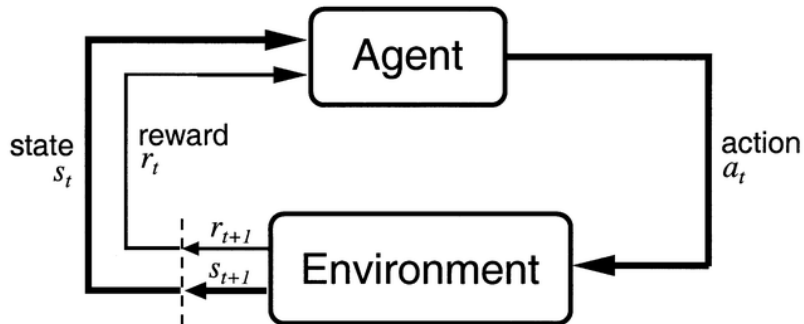
Viliam Dillinger

Fakulta matematiky, fyziky a informatiky UK

Obsah

- 1 Markovov rozhodovací proces
- 2 Učenie posilňovaním (Reinforcement learning)
- 3 Funkčné aproximátory (Neurónové siete)
- 4 Porovnávané modely
- 5 Experiment

Agent

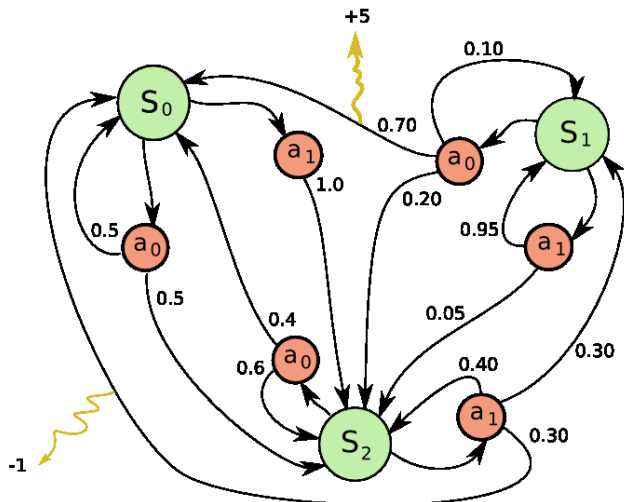

Markovov rozhodovací proces

- matematický rámec pre modelovanie rozhodovania
- štvorica $\langle S, A, P, R \rangle$
  - S - konečná množina stavov
  - A - konečná množina akcií, v stave $s \in S$ môžeme vykonať A_s
  - $P(s'|s, a)$ - pravdepodobnostná prechodová funkcia
  - $R(s'|s, a)$ - funkcia odmeny
- cieľ – nájsť stratégiu $\pi(s) = a$, ktorá maximalizuje sumu diskontných odmien

$$R_t = \sum_{n=0}^{\infty} \gamma^n r_{t+n}$$

Markovov rozhodovací proces

Riešenie MDP

- rozhodovanie podľa priemernej budúcej odmeny akcií v danom stave

$$\begin{aligned}
 V(s_t) &= r_t + \gamma r_{t+1} + \gamma^2 r_{t+2} + \dots = \\
 &= r_t + \gamma(r_{t+1} + \gamma r_{t+2} + \dots) = \\
 &= r_t + \gamma V(s_{t+1})
 \end{aligned}$$

- presný výpočet – Bellmanove rovnice, value iteration (Bellmann, 1957)

$$V(s) = \max_a \left[\sum_{s'} P(s'|s, a) (R(s'|s, a) + \gamma V(s')) \right]$$

Učenie posilňovaním

- aproximácia MDP
- tréovanie len v okolí zvolených trajektórií – lepšia aproximácia v relevantných stavoch
- nie je potrebný model prostredia (P, R)
- on-line metóda
- možnosť využitia funkčných aproximátorov
- temporal difference error (Witten 1977, Sutton a Barto 1981)

$$\delta_t = r_t + \gamma V(s_{t+1}) - V(s_t)$$

Najpoužívanejšie algoritmy RL

- Q-learning (off-policy) (Watkins 1989)

$$Q(s, a) = (1 - \alpha)Q(s, a) + \alpha(r + \gamma \max_{a'} Q(s', a'))$$

- SARSA (on-policy) (Sutton 1996)

$$Q(s, a) = (1 - \alpha)Q(s, a) + \alpha(r + \gamma Q(s', \pi(s')))$$

- Actor-critic architecture (Witten 1977, Barto et al. 1983)

$$\delta = r + \gamma V(s') - V(s)$$

$$V_{t+1}(s) = V_t(s) + \alpha_C \delta$$

$$Q_{t+1}(s, a) = Q_t(s, a) + \alpha_A \delta$$

Explorácia prostredia

- nevieme zistiť, či aktuálna stratégia je optimálna
- ϵ -greedy explorácia
- Boltzmannova explorácia

$$P(\pi(s) = a) = \frac{e^{Q(s,a)/\lambda}}{\sum_{a' \in A_s} e^{Q(s,a')/\lambda}}$$

Semi-Markovov rozhodovací proces

- rozšírenie MDP – rôzne akcie môžu "trvať" rôzne dlho
- Q-učenie pre SMDP

$$Q(s, a) = (1 - \alpha)Q(s, a) + \alpha(r + \gamma^T \max_{a'} Q(s', a'))$$

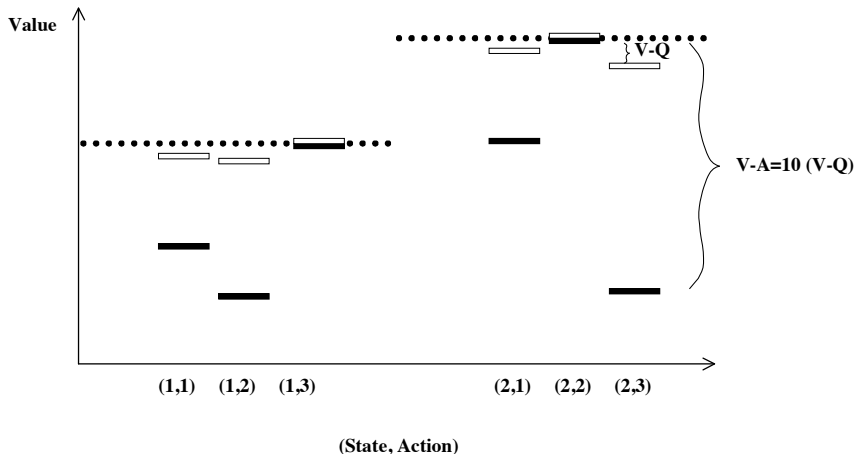
$$r = r_t + \gamma r_{t+1} + \dots + \gamma^{t+\tau-1} r_{t+\tau}$$

Advantage learning (Baird III 1999)

- rozšírenie Q-učenia
- malá chyba pri odhade Q môže spôsobiť veľké zmeny v stratégii

$$Q(s, a) = (1 - \alpha_t)Q(s, a) + \alpha_t \left(\max_{a \in A_s} Q(s, a) + \frac{r + \gamma^T \max_{a' \in A_{s'}} Q(s', a') - \max_{a \in A_s} Q(s, a)}{kT} \right)$$

Advantage learning (Baird III 1999)

- pre $1/k_T = 10$

Viacvrstvový perceptrón (MLP)

- univerzálny funkčný aproximátor
- dopredný prechod

$$\mathbf{h} = f(\mathbf{V}\mathbf{x}) \quad f(\text{net}) = \frac{1}{1+e^{-\text{net}}}$$

$$\mathbf{y} = \mathbf{W}\mathbf{h}$$

- spätné šírenie chyby

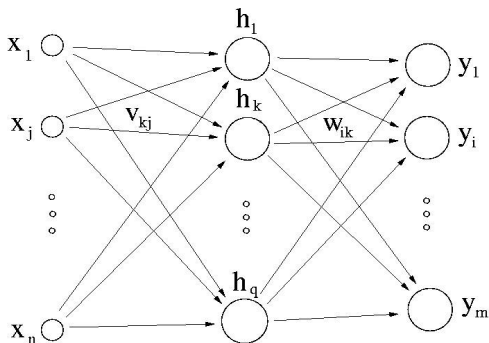
$$\delta_y = \mathbf{d} - \mathbf{y}$$

$$\delta_h = \mathbf{W}^T \delta_y .* \mathbf{h} \\ .* (1 - \mathbf{h})$$

- úprava váh

$$\mathbf{W} = \mathbf{W} + \alpha \delta_y \mathbf{h}^T$$

$$\mathbf{V} = \mathbf{V} + \alpha \delta_h \mathbf{x}^T$$

RBF siete

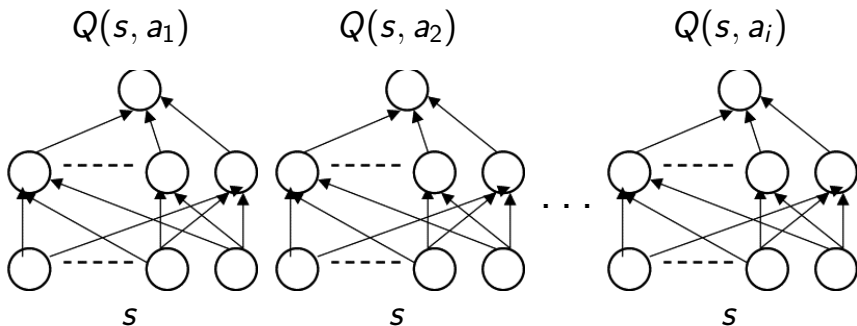
- aktivácia RBF neurónu

$$h_i = \exp(-\sigma \|\mathbf{x} - \mathbf{c}_i\|^2)$$

- pri učení sú zmeny lokálne
- potrebné väčšie množstvo neurónov (oproti MLP)

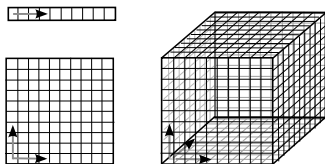
Neurónové siete a RL

- reprezentácia Q-funkcie, stratégie
- znižuje pamäťové nároky, generalizácia
- spojité prostredie

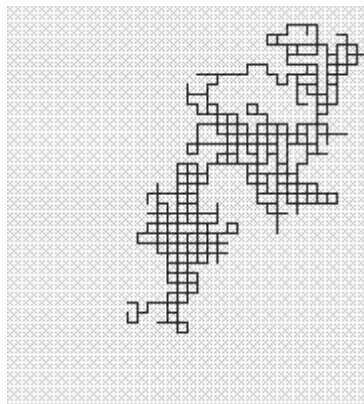

Problémy „klasického“ učenia posilňovaním

- prekľatie dimenzionality
- náhodná chôdza
- šírenie odmeny
- prenos vedomostí

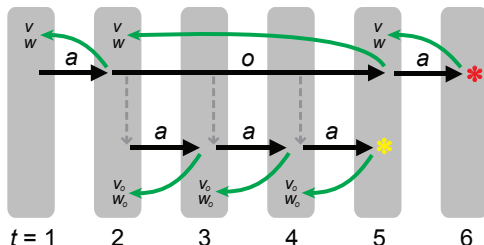
[Moerman 2009]

Hierarchické učenie posilňovaním

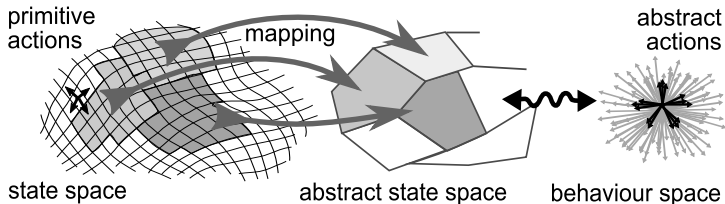
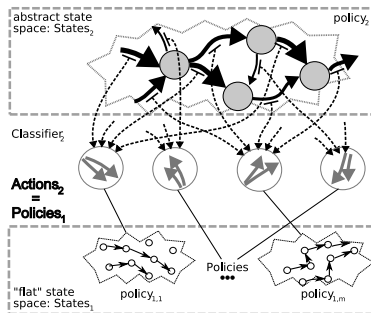
- časovo rozšírené akcie
  - prístupy využívajúce opcie (options)
  - prístupy využívajúce vrstvy
- hierarchia nad stavmi aj akciami
- hierarchicky optimálna vs optimálna

[Botvinick et. al. 2009]

HABS

- Hierarchical Assignment of Behaviours by Self-organizing [Moerman 2009]

HABS

```

repeat
  rewardHL = 0 ;
  PolicyHL selects SubPolicy SUBi ;
  repeat
    SUBi selects and executes a primitive action ;
    rewardHL ← rewardHL + receivedReward ;
    if new abstract state then BREAK ;
    else update SUBi with 0 ;
  until timeoutSUB
  if timeoutSUB then punish SUBi ;
  else
    if EXEC ∈ CLUSTERSUB then
      reward SUBi ;
      move CLUSTERSUB towards EXEC ;
    else punish SUBi ;
  update PolicyHL with rewardHL ;
until task solved or timeoutHL

```

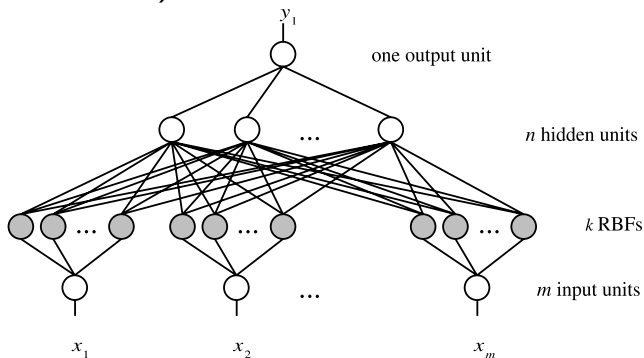
Naše úpravy HABS

- zrušený trest za timeout
- zmena samoorganizácie správání – smer miesto vektora
- úprava učiaceho pravidla stratégie na vyššej vrstve – autor nevyužíval SMDP

Kombinovaný funkčný aproximátor

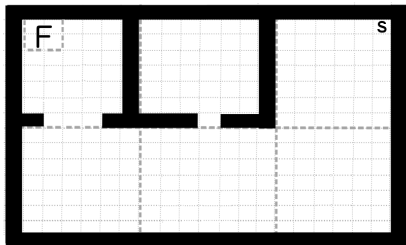
RBF-MLP

- riedke kódovanie s využitím lokálnych neurónov (Cetina 2008)

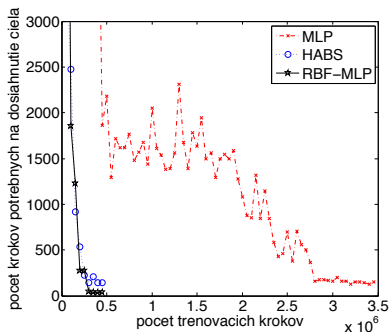
Prostredie

- Stav - pozícia agenta (x,y)
- Akcie - pohyb na 4 svetové strany
- Prechodová funkcia - deterministická, pri náraze do steny agent ostáva na mieste
- Odmenová funkcia - odmena 1 pri prechode do finálneho stavu, inak 0

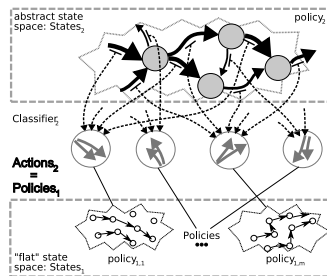
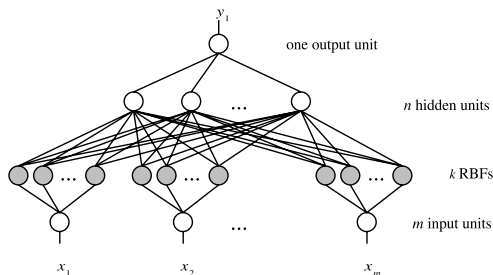
Výsledky

- MLP – 15 skrytých neurónov
- RBF-MLP – 15 skrytých neurónov, 6 RBF
- HABS – 4 podstratégie (2 skryté neuróny), hlavná stratégia (5 skrytých neurónov)

Porovnanie RBF-MLP a HABS

- veľmi podobný spôsob výberu akcie (lokálny + globálny výber)
- nižšia výpočtová náročnosť na jeden krok (HABS)

Záver

- problematika MDP, RL, HRL
- experimentálne porovnanie troch modelov – MLP, RBF-MLP a HABS
- hierarchické delenie priestoru znižuje dĺžku konvergenencie
- časovo rozšírené akcie znižujú výpočtovú náročnosť jedného kroku

Ďakujem za pozornosť.

Viliam.Dillinger@fmph.uniba.sk